

**Climate
Transition
Finance**

İklim Dönüşümü Finansmanı El Kitabı

İhraççı Kılavuzu

SORUMLULUK REDDİ: Şüpheyeye mahal vermemek için, ICMA web sitesinde yayınlanan [İklim Dönüşümü Finansmanı El Kitabının](#) İngilizce versiyonu, belgenin resmi versiyonudur. Bu çeviri yalnızca genel referans için sağlanmıştır.

Aralık 2020

Giriş

İklim dönüşümü kavramı, esas olarak bir ihracçının iklim değişikliğiyle ilgili taahhütlerinin ve uygulamalarının güvenilirliğine odaklanır. [Paris İklim Değişikliği Anlaşması](#)'nda yer alan, bu yüzyılda küresel sıcaklık artışının sanayileşme öncesi döneme göre 2°C altında tutulması; ve bu artışın 1,5°C ile sınırlandırılması çabalarını sürdürmek için, önemli miktarda finansmana ihtiyaç bulunmaktadır. Sermaye piyasaları, yatırımcılardan iklim değişikliği risk sorunlarını ele almak isteyen ihracçılara verimli finansman akışını sağlayarak iklim dönüşümünü sağlamada kritik bir role sahiptir.

Bu doküman, bu finansman akışlarını kolaylaştırmaya yardımcı olmak için, sermaye piyasası katılımcılarına iklim dönüşümü amaçlı borçlanma araçları piyasalarında, aşağıdaki mekanizmalarla fon toplarken sunulacak uygulamalar, eylemler ve açıklamalar hakkında açık rehberlik ve ortak beklentiler sağlamayı amaçlamaktadır:

(1) [Yeşil ve Sosyal Tahvil Prensipleri veya Sürdürülebilirlik Tahvil Kılavuzu](#) ile uyumlu olarak tanımlanan gelir kullandırımı ilişkilendirilmiş enstrümanlar veya

(2) [Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil İlkeleri](#) ile uyumlu Genel Kullanım Amaçlı enstrümanlar.

Bu belge dönüşüm gidişatlarının bir ihracçının sektörüne ve faaliyet gösterdiği coğrafyalara göre uyarlanması gerektiği ve ihracçıların genellikle farklı başlangıç noktalarında ve farklı gidişatlarda olduğunu gözeterek, dönüşüm projelerine ilişkin tanım veya sınıflandırma sunmayı, bu alanda hali hazırda küresel ölçekte birçok girişim¹ olduğuna dikkat çeker. Buna karşın, özellikle 'azaltılması zor' sektörler için olmak üzere iklim dönüşümünü finanse etmek amaçlı Gelir Kullandırımı İlişkilendirilmiş veya Sürdürülebilirlik Bağlantılı araçların ihracçılarını güvenilir bir şekilde konumlandırmak için önerilen ihracçı açıklamalarını belirlemektedir.

Önerilen açıklamalar şunlara dayanmaktadır:

1. Yeşil ve Sosyal Tahvil İlkeleri [İcra Komitesi](#) himayesinde [İklim Dönüşüm Finansmanı Çalışma Grubu](#) tarafından yürütülen çalışmalar. Çalışma grubu, sermaye piyasalarında bulunan 80'den fazla kuruluşun temsilcilerinden oluşmaktadır.²

2. İklim değişikliği azaltımı ve uyuma ilişkin ilgili sanayi grupları, düzenleyici kurumlar ve bilimsel topluluklar tarafından geliştirilen analiz ve mevcut iklim değişikliği açıklama çerçeve rehberleri. Bu El Kitabındaki tavsiyeler, bu çerçeve rehberlerden yararlanmakta ve bunların, Gelir Kullandırımı İlişkilendirilmiş veya Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahviller ile ilişkisini vurgulamaktadır.

Bu tavsiyelerin dört temel unsuru bulunmaktadır:

1. İhracçının iklim dönüşüm stratejisi ve yönetimi;
2. İş modelinin çevresel esaslılığı;
3. Hedefleri ve gidişatları içeren "bilime dayalı" iklim dönüşüm stratejisi ve,
4. Uygulama şeffaflığı.

Bu unsurlara ilişkin açıklamalar, Gelir Kullandırımı İlişkilendirilmiş veya Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil ihracı ile bağlantılı olarak referans gösterilmelidir. İlgili açıklamalar, yatırımcıların erişimine açık olduğu sürece şirketin faaliyet raporuna, çerçeve belgesine veya yatırımcı sunumuna dahil edilebilir. Aynı zamanda, aşağıda listelenen önerilen bağımsız inceleme, güvence ve doğrulamalar, ihrac belgelerinin bir parçası olarak bir İkinci Taraf Görüşüne dahil edilebilir veya bir ihracçının ÇSY raporlaması kapsamında (özellikle çevresel verilerin güvencesi ve doğrulanması) paylaşılabilir.

Finansman araçlarını bir iklim 'dönüşüm' etiketi ile etiketlemek isteyen ihracçılar, ihrac ile ilgili bu kılavuza İklim Dönüşümü Finansmanı El Kitabı 2020 olarak referans göstermeyi değerlendirebilir³.

¹ Örnekler arasında, bunlarla sınırlı olmamak üzere, (i) AB Taksonomisi, (ii) Japonya'nın dönüşüm finansmanı ile ilgili kamu ve özel [girişimleri](#), (iii) Yeşil ve Dönüşüm Finansmanı için Kanada Ulusal Standardı, (iv) CBI'nin Güvenilir Dönüşümlerin Finansmanı bulunmaktadır.

² 2019'un ikinci yarısında ve 2020'nin ilk yarısında bir dizi çalıştay ve pazar istişaresi gerçekleştirilmiştir.

³ Bir tahvilin temel özelliklerini yansıtan ve özelliklerini İklim Dönüşümü Finansmanı El Kitabının dört temel unsuruna göre gösteren bir özetin sağlanması piyasa katılımcılarının bilgilendirmeye yardımcı olabilir. Bu amaçla, piyasaya bilgi sağlamak amacıyla kullanılacak bir şablon tamamlandıktan sonra ICMA'nın ev sahipliğini yaptığı GBP SBP web sitesinde paylaşılacaktır.

1: İhraççı'nın iklim dönüşümü stratejisi ve yönetişi

Finansmanın amacı, bir ihraççının iklim dönüşümü stratejisini mümkün kılmak olmalıdır. Borçlanma aracına uygulanan bir "dönüşüm" etiketi, bir ihraççının kurumsal stratejisinin, iş modelinin iklimle ilgili riskleri etkili bir şekilde ele alacak ve Paris Anlaşması'nın hedeflerine uyuma katkıda bulunacak bir şekilde dönüştürülmesine yönelik uygulanmasını duyurmaya hizmet etmelidir.

Gerekçe

İklim dönüşümü kavramı, esas olarak bir ihraççının iklim değişikliğiyle ilgili taahhütlerinin ve uygulamalarının güvenilirliğine odaklanır. İklim dönüşümü finansmanı, bir ihraççının finansman programının iklim değişikliği stratejisinin uygulanmasını ne ölçüde desteklediğidir. Bu strateji, ihraççının düşük karbonlu ekonomiye geçişe olumlu bir katkı sağlamak için iş modelini nasıl uyarlamayı planladığını açıkça ifade etmelidir. Bu kapsamda, bir ihraççının iklimle ilgili harcamaları belirleme becerisi *tek başına* uzun vadede iklim değişikliği risklerini ve fırsatlarını ele almak için daha kapsamlı bir kurumsal stratejik niyet anlamına gelmemektedir. Kurumsal iklim değişikliği stratejileri, Paris Anlaşması'na ulaşmada kasıtlı ve açık bir şekilde olumlu bir rol oynamaya çalışarak paydaş beklentilerine yanıt vermelidir. İklim değişikliğiyle ilgili riskleri ele almak için kurumsal bir stratejinin oluşturulması, dönüşüm etiketli bir araç ihraç etmenin ön şartıdır. Günümüzde piyasada⁴ strateji tasarımı kurgulamak için birçok iklim değişikliği senaryosu sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili hizmet sağlayıcısının seçimi veya kurum içi bir senaryo tasarlama kararı ihraççıya bağlıdır. Bununla birlikte, kaynaktan bağımsız olarak, bir ihraççının stratejisi, küresel sıcaklık artışlarını ideal olarak 1,5°C ve en azından 2°C'nin çok altında sınırlandırma hedefi doğrultusunda şekillenmelidir.

Açıklama

Kurumsal stratejilere ilişkin açıklamalar, [İklim Bağlantılı Finansal Beyan Görev Gücü](#)'nün (TCFD) tavsiyeleri veya benzer çerçeveler gibi tanınmış raporlama çerçeveleri ile uyumlu hale getirilebilir.⁵ Bu açıklamalar, faaliyet raporu, özel sürdürülebilirlik raporlaması, yasal dosyalar ve yatırımcı sunumları gibi kurumsal raporlamalarla ilgili alışılmış uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Önerilen bilgi ve göstergeler:

- Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu uzun vadeli bir hedef (örneğin, küresel ısınmayı ideal olarak 1,5°C ile ve en azından 2°C'nin çok altında sınırlandırma hedefi);
- Uzun vadeli hedefe giden yol ile ilgili ara hedefler;
- İhraççının karbonsuzlaşmaya yönelik kaldıraçları hakkında açıklama ve Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu uzun vadeli bir hedefe yönelik stratejik planlama;
- Dönüşüm stratejisinin açık gözetim ve yönetişi; ve,
- İlgili çevresel ve sosyal dışsallıkları azaltmak ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıda bulunmak için daha geniş bir sürdürülebilirlik stratejisinin kanıtı.

Bağımsız inceleme, güvence ve doğrulama:

Bir ihraççının stratejisine bağımsız bir teknik inceleme alınması, yatırımcıların ihraççının stratejisinin iklim değişikliği riski konularını ele alması yönündeki güvenilirliğine ilişkin bir görüş geliştirmelerine yardımcı olabilir. Böyle bir inceleme şunları içermelidir:

⁴ Örnekler, Finansal Sistemi Yeşillendirme Ağı (NGFS) İklim Senaryolarını içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir <https://www.ngfs.net/node/294092>

⁵ Örneğin, İklim Değişikliği Kurumsal Yatırımcılar Grubu (IIGCC) (www.iigcc.org) tarafından geliştirilen kurumsal sektör değerlendirilmesi ve 1) Dönüşüm Yolu Girişimi (www.transitionpathwayinitiative.org); veya 2) Düşük Karbon Dönüşümünü Değerlendirme (ACT) girişimi (www.actinitiative.org) tarafından geliştirilen sektör emsalleri ve yönetim kalitesi çerçeveleri.

- Uzun vadeli ve kısa vadeli hedeflerin genel senaryo ile uyumlu hale getirilmesi; ve,
- İhraççıların hedeflere ulaşma stratejisinin güvenilirliği.

2: İş modelinin çevresel esaslılığı

Planlanan iklim dönüşüm senaryosu ihraççının iş modelinin çevresel öncelikleriyle alakalı olmalı ve önceliklerle ilgili mevcut belirlemeleri etkileyebilecek gelecekteki potansiyel senaryoları dikkate almalıdır.

Gerekçe:

İhraççının zaman içinde "temel" iş faaliyetlerindeki stratejik değişim için ihtiyaç duyulan finansman için iklim dönüşümü finansmanı aranmalıdır. Bu faaliyetler, mevcut ve gelecekteki çevresel etkisinin ana itici güçleri olan faaliyetlerdir. İklim dönüşümü finansmanı, en çok iklimle ilgili en karmaşık dönüşüm zorluklarıyla karşı karşıya olan yüksek sera gazı emisyonlarına sahip endüstrilerle ilgili ve onlar için gereklidir. Şirketlerin karşılaştığı tek değişimin iklim dönüşümü olmadığını ve birçoğunun diğer iş fonksiyonlarında çeşitli dönüşümlere dahil olduğunu fark etmekteyiz. İklim dönüşüm yolu -finansmanla ilgili olarak-, tesadüfi bir unsur olmaktan ziyade, iş modelinin gelecekteki başarısı için de önemli bir faktör olmalıdır. Bu yol aynı zamanda bir ihraççının çevre ve toplum üzerindeki iklim etkilerinin belirginliğini de dikkate almalı ve olumsuz dışsallıkları hafifletmeye çalışmalıdır.

Açıklama

Planlanan dönüşüm yolunun önemliliğinin tartışılması, yukarıda 1. öge için atıfta bulunulan açıklamalara dahil edilebilir. Önemliliğin dikkate alınmasına ilişkin bu tür bir açıklamanın yapılmasında mevcut piyasa kılavuzları, örneğin muhasebe standartları kurumları tarafından sağlanan ilgili kılavuzlar, kullanılabilir.

Bağımsız inceleme, güvence ve doğrulama:

Önemlilik hususlarında dışarıdan sağlanan güvence her durumda uygun olmayabilir, ancak muhasebe mesleği gereken rehberliği sağlayabilir.

3: Hedefler ve gidişatlar dahil olmak üzere bilime dayalı iklim dönüşümü stratejisi

İhraççının iklim stratejisi bilim temelli hedef ve dönüşüm gidişatlarını referans almalıdır. Planlanan dönüşüm yolu:

- (Zaman içinde tutarlı olan bir ölçüm metodolojisine dayalı olarak) nicel olarak ölçülebilir olmalıdır;
- Bu tür senaryoların var olduğu yerlerde tanınmış, bilime dayalı senaryolar ile uyumlu hale getirilmeli, karşılaştırılmalı veya başka bir şekilde bunlara referans verilmelidir;
- (İdeal olarak ana akım finansal dosyalarda) kamuoyuna açıklanmalıdır ve ara hedefler içermelidir ve;
- bağımsız güvence veya doğrulama ile desteklenmelidir.

Gerekçe:

Sürdürülebilirlik performansı iyileştirme hedefleri, genellikle farklı hususlar dikkate alınarak belirlenir. Bunlar arasında Paris Anlaşması'na uyum, piyasa ve paydaş beklentileri, şirketin başlangıç noktası, bugüne kadarki başarı geçmişi ve ekonomik kısıtlamalar/maliyet-fayda analizleri dahil olmak üzere iyileştirme önlemlerinin fizibilitesi ve beklenen iyileşmeleri sağlayan kanıtlanmış teknik veya teknolojilerin varlığı yer almaktadır.

İklim değişikliği ile ilgili olarak, yetkili bilimsel analiz, çeşitli ekonomik faaliyetlerin Paris Anlaşması ile uyumlu bir ısınma seviyesini gösteren senaryolarla aynı seviyeye getirmek için küresel ekonomide gerekli olan karbonsuzlaşma oranını ("karbonsuzlaşma senaryosu"⁶) belirlemiştir. Bilime dayalı hedefler, küresel sıcaklık artışını sanayi öncesine kıyasla 2°C'nin altında tutmak için gereken azaltım ölçeğine uygun hedeflerdir.⁷

İnandırıcı bir dönüşüm önerisinin bir parçası olarak, ihraççılar bu alandaki stratejilerinin iletişimini yaparken uygun kıyaslama, sektöre özgü karbonsuzlaştırma senaryolarını referans almalıdır. İş planlarını 1,5°C'lik bir senaryo ile uyumlu hale getirme amacının, sayıları giderek artan piyasa katılımcıları için en inandırıcı⁸ olarak algılanması muhtemeldir.

Açıklama⁹

İhraççıların iklim dönüşüm planlarını açıklamaya hazırlanırken faydalı bulabileceği farklı raporlama çerçeveleri¹⁰ bulunmaktadır. Diğer benzer çerçevelerin de ilgili olabileceği ve zaman içinde ek yönlendirmenin ortaya çıkabileceği kabul edilmektedir.

Önerilen bilgi ve göstergeler:

- Paris Anlaşması ile uyumlu kısa, orta ve uzun vadeli seragazi azaltım hedefleri;
- Dayanak noktası;

⁶ "Tanınan" senaryolar - bunlarla sınırlı olmamakla birlikte: "[İklim Olumlu](#)"; "[Net Sıfır 2050](#)"; Paris Anlaşması "2 Derece Senaryosu"; "1,5 Derece Senaryosu"; [IEA Sürdürülebilir Kalkınma senaryosu](#) (Ekim 2020'de güncellendi) ve ilgili Dönüşüm Gidişat Girişimi kıyaslamaları.

⁷ [Bilime Dayalı Hedefler Girişimi](#)'nin (SBTi) bilime dayalı hedefler için markalı bir doğrulama kuruluşu olduğunu not ediyoruz. SBTi'ye bağlılık, ihraççıların burada yer alan açıklama önerilerini karşılamanın bir yolu olsa da, Öge 3, Paris Anlaşmasına uyumlu bir metodolojiye dayanan herhangi bir hedefe atıfta bulunmamaktadır.

⁸ Not: 1,5 derecelik bir senaryo kavramı, Paris Anlaşması'yla ilgili olarak vurgulanmıştır, ancak bu rehber dokümanı bağlamında bu hedefi tavsiye etme veya zorunlu kılma niyeti yoktur.

⁹ [Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil Prensipleri](#) tarafından sağlanan rehberlik burada da geçerli olabilir

¹⁰ Bu alandaki dış açıklama ile ilgili kabul edilen kılavuz, bunlarla sınırlı olmamak üzere şunları içerir: İklimle İlgili Mali Beyan Görev Gücü (TCFD), [Sürdürülebilir Muhasebe Standartları Kurulu](#), İklim Saydamlık Projesi ([CDP](#)).

- Kullanılan senaryo ve uygulanan metodoloji (ör. ACT, SBTi, vb.);
- Tüm kapsamlar için sera gazı emisyonu amaçları (Kapsam 1, 2 ve 3¹¹); ve,
- Hem yoğunluk hem de mutlak olarak formüle edilmiş hedefler.

Bağımsız inceleme, güvence ve doğrulama:

Çeşitli hizmet sağlayıcıları halihazırda bir ihraççının önerilen nicel "karbonsuzlaştırma senaryosunu"¹² inceleme ve yukarıda 1. Ögede belirtilen referans senaryolarla ne ölçüde uyumlu olduğu konusunda bir görüş sunan bağımsız değerlendirme hizmetleri sunmaktadır. Bu tür bağımsız uzman incelemeleri, potansiyel yatırımcılara önerilen senaryonun iklim değişikliğini güvenli seviyelerle sınırlamak için gerekli görülen bilime dayalı senaryolar ile uyumlu olup olmadığına dair bir değerlendirme sağlamaktadır.

¹¹ Not- Bazı sanayi sektörleri ile ilişkili Kapsam 3 emisyonlarını hesaplamak için uygun bir metodolojinin geliştirilmesinin halen devam ettiği ve bu süreçte Kapsam 3 emisyonlarının "en iyi çaba" temelinde tahmin edilerek hesaplanması gerekebileceği kabul edilmektedir.

¹² Not: Bu tür bağımsız görüş hizmetlerinin, işlemin özelliğinden ziyade ihraççının genel karbonsuzlaşma senaryosuna odaklanacağı tahmin edilmektedir (yani işleme özgü bir inceleme gerekli olmayabilir). Bununla birlikte, ihraççı, ilgili borçlanma aracı için (ör. Yeşil Tahvil İlkeleri, Sosyal Tahvil İlkeleri veya Sürdürülebilirlik Tahvil Kılavuzları ile uyumlu bir Gelir Kullanımını İlişkilendirilmiş Tahvilinin Kullanımı veya Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil İlkeleri ile uyumlu bir Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil), tavsiye edildiği şekilde, ihraççının genel gidişatını da ele alan bir dış değerlendirmeyi tercih edebilir.

4: Uygulama şeffaflığı

İhraççının iklim dönüşümü stratejisini finanse etmeyi amaçlayan bir finansman aracının teklifiyle bağlantılı piyasa iletişimi, sermaye ve operasyonel harcamalar dahil olmak üzere temel yatırım programı hakkında uygulanabilir olduğu ölçüde şeffaflık sağlamalıdır. Bu, ilgili olduğu yerlerde Ar-Ge ile ilgili harcamaları ve bu tür faaliyet harcamalarının 'Olağan Olmayan' olarak kabul edildiği yerlerin ayrıntılarını ve bu programın, herhangi bir elden çıkarma işlemi, yönetim ve süreç değişikliklerinin ayrıntıları da dahil olmak üzere dönüşüm stratejisinin uygulanmasını nasıl desteklediğini gösteren diğer ilgili bilgileri içerebilir.

Gerekçe:

Azaltılması zor olan sektör ihraççılarının hâlihazırda maruz kaldığı çeşitli baskıların bilinciyle, kısa vadede duyurularda strateji, hedefler ve ilgili taahhütlerle yanıt vermek için bariz bir teşvik bulunmaktadır. Bununla birlikte, operasyonel resmin uzun zaman aralıklarında duyurulan yanıtı gerçekleştirilmesini sağlamak için operasyonları ve altyapı finansmanı konusunu ele almak daha zor ve zaman alıcıdır. Ancak nihayetinde, stratejiyi uygulamak için şirket tarafından bu tür yeniden tahsisatı destekleyen yönetişimin yanı sıra sermayenin dahili olarak dağıtılması en önemli husustur.

Bu nedenle, önerilen dönüşüm stratejisini sağlayacak planlanan sermaye (capex) ve faaliyet (opex) harcama kararlarına ilişkin şeffaflığın sağlanması tavsiye edilmektedir. İhraççılar, iklimle ilgili sonuçları ve bu harcamaların yaratması amaçlanan etkileri niteliksel ve niceliksel olarak rapor etmelidir. Ayrıca, sadece "aracılığıyla yeşillendirecek" veya "yeşillendirilecek" harcamaların önerilen dönüşüm stratejisine katkı yapmadığının altı çizilmelidir. Bir dönüşümü işçiler ve topluluklar üzerinde olumsuz etkileri olabileceği durumlarda, ihraççılar, iklim dönüşüm stratejilerine 'adil dönüşüm' düşüncesini nasıl dahil ettiklerini ana hatlarıyla belirtmeli ve ayrıca dönüşüm finansmanı bağlamında ilgili olduğu düşünülen 'sosyal' harcamaları detaylandırılmalıdır.

Açıklama

Sermaye giderleri (capex) ve faaliyet giderleri (opex) planlarının ve diğer ilgili mali ölçütlerin, bir dönüşüm stratejisiyle ilgili oldukları ölçüde açıklanması, bir şirketin faaliyet raporu, web sitesi veya sürdürülebilirlik raporu aracılığıyla yapılabilir. Öngörülen sermaye giderleri ve faaliyet giderlerinin açıklaması, belirli unsurlar ve bunların açıklanan strateji ile ilişkisi ve ilgili tahmini tutarları içeren basit bir tablo halinde yapılabilir.

Önerilen bilgi ve göstergeler

- Varlıkların/gelirlerin/giderlerin/elden çıkarmaların yüzdesine ilişkin açıklama, yukarıda 1. Ögede ana hatları verilen çeşitli kaldıraçlara göre;
- Genel strateji ve iklim bilimi ile tutarlı bir sermaye geliştirme planı.

Bağımsız inceleme, güvence ve doğrulama:

Sermaye harcamaları ve faaliyet giderleri planlarının özel güvencesi veya doğrulaması (yani, harcamaların başlangıçta planlandığı gibi gerçekleşip gerçekleşmediğinin değerlendirmesi), bu ileriye dönük harcama türlerini doğru bir şekilde tahmin etmedeki zorluk göz önüne alındığında uygun olmayacaktır. Şirketler, sonuçların orijinal planlarla ne ölçüde uyumlu olduğuna dair bir analiz sunmayı düşünebilir, yani harcamaların beklendiği gibi gerçekleşip gerçekleşmediği ve gerçekleşmemesi durumunda bunun neden kaynaklandığına dair açıklamalar sunabilir.